

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCXXXII. ad annum CCCCLI.

Parisiis, 1644

Epistola Paschasini Lilybetani Episcopi Ad Leonem Papam. Respondet
pontifici, quo tempore ipse sentiat Pascha esse celebrandum, &
miraculum affert ad suam sententiam firmandam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14584

EPISTOLA
PASCHASINI LILYBETANI
EPISCOPI AD LEONEM PAPAM.

Respondet pontifici, quo tempore ipse sentiat Pascha esse
celebrandum, & miraculum affert ad suam
sententiam firmandam.

*Domino vere beatissimo ac apostolico, mihique post Dominum plu-
rimum colendo papæ Leoni, Paschasinus episcopus.*

APOSTOLATVS vestri scripta diacono Panormitanæ ecclæsiæ Silano deferente percepit, quæ nuditat meæ atque ærumnis, quas amarissima captiuitate faciente incurri, solatum in omnibus atque remedium attulerunt: cælesti rore animum recreantes, atque omne quod triste fuerat, abstergentes, domine venerabilis papa. Iubere dignata est corona vestra, ut quod paschalis supputationis veritas anni post hunc futuri haberet, sacrosanctis auribus vestris exiguitas mea intimaret. Cui præcepto pio inobedies existere non potui omnino, nec debui. Diutino itaque tractatu, vel ratiocinatione id verū inuenimus quod ab Alexandrina ecclesiæ antistite beatitudini vestræ rescriptum est. Nam cū Romana supputatione, quæ cyclo concluditur, cuius ipse, de quo agitur, erit sexagesimus quartus annus, qui cyclus cœpit a consulatu Antonini & Syagrii, nobis dubietatem afferret, eo quod septimo Kalendarum Aprilium die, dies dominica, & luna vigesimaprima incurreret, & iterum nono Kalendarum Maiorum die (vt rei veritas habet) dominica dies, & luna decimanona obueniret: in hoc ambiguo fluctuantes, ad Hebræorum, hoc est legalem supputationem nos conuertimus, quæ cum a Romanis ignoratur, facile errorē incurrit. Cœpit ergo ogdoas a consulatu virorum clarissimorū Aetii iterum & * Sigif-
mildi, quæ clauditur anno de quo quæstio videtur exorta. Talis ratio hæc est. Priores vero anni cōmunes, tertius embolismalis, quartus & quintus communes, sextus embolismalis, septimus communis, octauus embolismalis. Peruidet ergo apostolatus vestri prudentia, octauum annum ogdoadis fieri aliter non posse, nisi embolismū teneamus.

* Sigif-
mildi

Quod si voluerimus illud, quod superius diximus, id est, quod primum incurrit, Pascha septimo Kalendarum Aprilium die celebrare, communem annum faciemus, & incipiet omnis deinceps subsequentium annorum suppeditatio vacillare. Et ne hoc, quod exposui, beatitudini vestrae obscuritatem aliquam afferat, suggestimus communnes annos, apud Hebræos duodecim tantum menses, hoc est, dies 354. habere. Necessitate ergo embolismi cogimur id tenere quod longius est, ne a vero deuiare videatur. Neque nobis aut nouum, aut erraticum videatur, cum dies passionis vndeclimo Kalendas Maii occurrat, a qua (sicut videtur) Pascha nomen accepit: licet Hebrææ linguae interpres tradant Pascha transitū dici, quod tam idem & Ioannis euangelistæ dicto firmatur, quo ait, cum de passione loqueretur: *Cum venisset hora, ut transiret Iesus de hoc mundo ad Patrem.* Non ergo nos dies vna longius posita terreat, ne cum hoc vitamus, incurramus errorem, sicut tempore beatæ recordationis domini mei prædecessoris vestri Zosimi, anno consulatus Honorii Augusti XI. & Constantii secundo. Tunc enim, cum declinaretur, ne decimo Kalendas Maii dies Paschæ teneretur, celebratum octauo die Kalendas Aprilis, id est, pro embolismo communis est annus tentus, & error grauissimus est ortus, in tantum, ut ministerio certo, quod dono sancti Spiritus ministratur, hæc veritas probaretur. Quod propterea credidi exponendum, quia locus ipse etiam sancto atque a me venerando fratri meo Libanio diacono notissimus est. Cuius mysterii miraculum tale est: *Quædam vilissima possessio Meltinas appellatur, in montibus arduis ac siluis densissimis constituta, illicque perparua atque vili opere constructa est ecclesia. In cuius baptisterio nocte sacrosancta paschali, baptizandi hora, cum nullus canalis, nulla sit fistula, nec aqua omnino vicina, fons ex se repletur, paucisque qui fuerint consecratis, cum deductorium nullum habeat, ut aqua venerat, ex se descendit.* Tunc ergo (sicut supra diximus) cum sanctæ memoriae domino quondam meo ac beatissimo papa Zosimo, cum apud occidentales error ortus fuisset, consuetis lectionibus nocte sacra discussis, cum presbyter secundum morem baptizandi horam requireret, usque ad lucem aqua non ve-

Concil. Tom. 7.

S ij

niente, non consecrati, qui baptizandi fuerant, recesserunt. Ut ergo breuiter narrem, illa nocte, quæ luce sciebat in diem dominicam, decimo die Kalendas Maii fons sacer hora competenti repletus est. Evidenti ergo miraculo clariuit, occidentalium partium fuisse errorem. Hæc prout potui, vel epistolaris breuitas passa est, iubente apostolatu vestro rescripsi.

EPISTOLA LXIV.

LEONIS PAPÆ I.

AD MARCIANVM AVGVSTVM.

De Pascha.

Leo episcopus, Mariano Augusto.

TAM multis documentis per omnes Christi ecclesias fidem vestræ pietatis innotuit: ut si quid solicitudinum pro communi religione generatur, merito vestrum queratur auxilium. Et quia memor dispensationis mihi credita, neesse habeo curas meas etiam in ea, quæ sunt futura, præmittere: non improbe cupio clementiæ vestræ studiis adiuuari, ut in ea obseruātia, quæ certa semper ratione variatur, nihil possit erroris incurri. Paschale etenim festum, quo sacramentum salutis humanæ maxime continetur, quamvis in primo semper mense celebrandum sit, ita tamen est Lunaris cursus conditione mutabile, ut plerumque sacratissimæ diei ambigua currat electio, & ex hoc fiat plerumque quod non licet, ut non simul omnis ecclesia, quod non nisi unum esse oportet, obseruet. Studuerunt itaque sancti patres occasionem huius erroris auferre, omnem hanc curam Alexandrino episcopo delegates: quoniam apud Ægyptios huius suppurationis antiquitus tradita esse videbatur peritia, per quam, qui annis singulis dies prædictæ solennitatis eueniret, sedi apostolicæ indicaretur, ut huius scripti ad longinquiores ecclesias iudicium generaliter percurreret. Sed sanctæ memoriae Theophilus Alexandrinæ ecclesiæ episcopus, cum huius obseruationis annos centum numero collegisset, septuagesimo sexto paschale festum longe aliter quam alii decreuerant tenendum esse constituit, a primo augustæ memoriae Theodosii senioris consulatu succedentes si-